

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü

**DİN EĞİTİMİ ALANI
CAMİ MÛSİKÎSİ
KURS PROGRAMI**

ANKARA, 2019

İÇİNDEKİLER

PROGRAMIN ADI	1
PROGRAMIN DAYANAĞI.....	1
PROGRAMA GİRİŞ KOŞULU	1
EĞİTİMCİLERİN NİTELİĞİ.....	1
PROGRAMIN AMAÇLARI.....	2
PROGRAMIN UYGULANMASIYLA İLGİLİ AÇIKLAMALAR	3
PROGRAMIN KREDİSİ	4
PROGRAM SÜRESİ VE İÇERİĞİ	4
ÖLÇME VE DEĞERLENDİRMEYLE İLGİLİ ESASLAR	5
PROGRAMIN UYGULANMASINDA KULLANILACAK ÖĞRETİM ARAÇ-GEREÇLERİ.....	5
BELGELENDİRME	6

PROGRAMIN ADI

Cami Mûsikîsi Kurs programı

PROGRAMIN DAYANAĞI

1. 24.06.1973 Tarihli ve 14574 Sayılı Resmî Gazete' de yayımlanan, 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu,
2. 10 Temmuz 2018 Tarihli ve 30474 Sayılı Resmî Gazete' de yayımlanan Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi (Kararname Numarası: 1)
3. 11.04.2018 tarihli ve 30388 sayılı Resmî Gazete' de yayımlanan Millî Eğitim Bakanlığı Hayat Boyu Öğrenme Kurumları Yönetmeliği,
4. Talim ve Terbiye Kurulunun 20.04.2016 tarih ve 19 sayılı kararı ile kabul edilen, Yaygın Eğitim Kurumları Çerçeve Kurs Programı,
5. Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığınının 07.05.2014 Tarih ve 37 Sayılı İmam Hatip ve Anadolu İmam Hatip Lisesi Dînî Mûsikî Dersi Öğretim Programı,
6. Talim Terbiye Kurulu Başkanlığınının 02.05.2017 Tarih ve 29 Sayılı Ortaöğretim Müzik Dersi (9,10,11 ve 12 Sınıflar) Öğretim Programı,
7. Talim ve Terbiye Kurulunun 02.05.2017 tarihli ve 46 sayılı kararıyla kabul edilen Anadolu İmam Hatip Lisesi Meslek Dersleri (Temel Dini Bilgiler, Siyer, Fıkıh, Tefsir, Dinler Tarihi, Hadis, Akaid, Kelam, Hitabet ve Mesleki Uygulama) Öğretim Programları.

PROGRAMA GİRİŞ KOŞULU

1. Okur-yazar olmak,
2. 9 yaşını tamamlamış olmak,
3. Kursa devam edebilecek fiziksel ve zihinsel yeterliliğe sahip olmak.

EĞİTİMCİLERİN NİTELİĞİ

Eğitimciler aşağıdaki öncelik sırasına göre görevlendirilir:

1. Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığınca yayımlanan "Öğretmenlik Alanları, Atama ve Ders Okutma Esaslarına İlişkin Çizelgeye" göre Müzik
 - a. Alan öğretmeni olarak atananlar,
 - b. Emekli alan öğretmenleri,
 - c. Alan öğretmeni olarak atanabilecek nitelikte olanlar.
2. Müzik öğretmenlik alanında/alanına kaynak teşkil eden yükseköğretim kurumlarında görevli öğretim üyesi, öğretim görevlileri,

3. İmam Hatip Lisesi Meslek Dersleri veya Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi alanına atanmış ya da atanabilecek nitelikte olan öğretmenlerden Millî Eğitim Bakanlığı, Öğretmen Yetiştirme ve Geliştirme Genel Müdürlüğü tarafından açılan “Öğretim Yöntem ve Teknikleri (Dinî Mûsikî) Kursu”nu başarıyla tamamladığını belgelendirenler,
 4. İmam Hatip Lisesi Meslek Dersleri veya Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi alanına atanmış ya da atanabilecek nitelikte olan öğretmenlerden lisans öğrenimi sırasında Dinî Mûsikî alanında ders aldığını belgelendirenler,
 5. İmam Hatip Lisesi Meslek Dersleri veya Din Kültürü ve Ahlak Bilgisi alanına kaynaklık teşkil edebilecek fakülte mezunlarından Diyanet İşleri Başkanlığı tarafından merkezi olarak verilen Dinî Mûsikî Eğitimi Kursunu başarıyla tamamladığını belgelendirenler
- öğretmen /eğitimci olarak görevlendirirler.

PROGRAMIN AMAÇLARI

Mûsikî hayatın her noktasında bizimle beraberdir. Doğduğumuzda kulağımıza okunan ezanla başlar zannedilse de bilim adamlarına göre mûsikî anne karnında başlar. İrfan geleneğimizde ise, kalp atışları bir ritimdir ve o atmaya başladığı an mûsikî de başlamış demektir.

Dinlerin ortak özelliklerinden biri de kendilerine has mûsikîlerinin olmasıdır. İslamiyet diğer dinler gibi mûsikîye önem vermiştir. İslam ile tanışan toplumlar kendi mûsikîlerini İslam potası içerisinde eriterek onu geliştirmişlerdir. Semavi dinlerde mûsikî, kimi zaman kutsal kitabı tebliğ aracı olarak, kimi zaman ibadet esnasında, kimi zaman da ibadete davet aracı olarak kullanılmıştır. Her ne için kullanılırsa kullanılsın bu alanda geçmişten gelen bir birikimin varlığı muhakkaktır. Bu programın amacı cami musikisi formlarının ehil kişiler eli ile yeni nesillere aktarılmasıdır.

Cami Mûsikîsi Kurs Programı'nı tamamlayan bireyin;

1. Temel nota bilgisini kavraması,
2. Cami Mûsikîsi formlarını bilmesi,
3. Makamları tanınması,
4. Değişik makamlarda ezan, kamet, ilahi ve Kur'an okuma bilgisine sahip olması,
5. Aşirleri okurken düzgün ve temiz bir okuyuş sergilemesi,
6. Diğer cami musikisi formlarının icrasında düzgün ve temiz bir okuyuş sergilemesi,
7. İlahileri seslendirirken Sözleri Diksiyon Kurallarına Uygun ve Doğru Telaffuz Ederek icra etmesi,

8. Ezan ve kamet okuyuşlarında, vakitlere uygun makamlar ile icrasını yapması amaçlanmaktadır.

PROGRAMIN UYGULANMASIYLA İLGİLİ AÇIKLAMALAR

1. Cami mûsikîsi alanı; mûsikî kültürü, mûsikî algısı ve bilgilenme, dinleme, söyleme, uygulama alanlarından oluşan bir alandır. Bu çerçevede eğitici, her alana ilişkin kursiyere yönelik etkinlikler yaptırmalı, her alana kazanımlar doğrultusunda eşit önem ve zaman vermelidir.
2. Makamların Kur'an okuyuşuna tatbiki, çeşitli aşirler üzerinde uygulanarak zenginleştirilir.
3. Öğrenme-öğretme etkinliklerinde katılımcı düzeyine, eğitim ortamına ve çevre etkenlerine göre katılımcıları aktif kılan öğrenme-öğretme yöntem, teknik ve stratejileri kullanılmalıdır. Seçilen tekniklerin bireysel ve kültürel farklılıklara sahip bireylere hitap edebilecek yeterlilikte olmasına dikkat edilmelidir. Program uygulanırken içeriğe ve öğrenmeye uygun öğretim yöntem ve stratejileri kullanılmalıdır.
4. Kurs Programı, alan uzmanları, Millî Eğitim Bakanlığında görevli uzman ve alan öğretmenleri iş birliğinde hazırlanmıştır.
5. Teorik ve uygulamalı eğitim birlikte uygulanır.
6. Programın uygulanmasında Diyanet İşleri Başkanlığı ve Din Öğretimi Genel Müdürlüğüne yayınlanan yazılı ve görsel materyallerden yararlanılmalıdır.
7. Program, Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğüne bağlı eğitim kurumlarında veya diğer kurumlarca açılan ve eğitim-öğretime elverişli ortamlarda uygulanabilir.
8. Cami Mûsikîsi Kurs Programı'nın amaçları ve içeriği yoluyla; kursa katılan bireylere, aşağıda tabloda verilen değerlerin kazandırılması ve bu yolla bireylerin geliştirilmesi hedeflenmiştir.

Değerler
Sevgi ve merhamet
Saygı
İyilik
Kanaat
Ahlak

9. Eğitici; öğrenme-öğretme sürecinde çevre özelliklerini, öğrenci grubunun ilgilerini, ihtiyaçlarını, beklentilerini, hazır bulunma düzeylerini ve ön bilgilerini dikkate almalıdır.

10. Uygulama örneği olan kazanımlarda mümkünse sınıfa uygulama için yetkin kişi davetleri yapılabilir.

PROGRAMIN KREDİSİ

Genel kurs programlarında kredilendirilme yapılmamaktadır.

PROGRAM SÜRESİ VE İÇERİĞİ

Kurs programının süresi; günde en fazla 8 ders saati uygulanacak şekilde toplam 40 ders saatidir. Eğitim personeli, programın teorik ve uygulama sürelerini belirler.

KONULAR	SÜRE (Ders Saati)
Temel Nota Bilgileri	6
Cami Musikisi Formları	4
Makamlar	30
TOPLAM	40

İÇERİK

1. Temel Nota Bilgileri

- 1.1. Nota çeşitleri
- 1.2. Sus İşaretleri
- 1.3. Bona ve Solfej
- 1.4. Makam ve Dizin Kavramları
- 1.5. Usul (ika')Kavramı
- 1.6. Geleneksel Türk Müziğinde Meşk Geleneđi

2. Cami Mûsikîsi Formları

- 2.1. Aşr-i şerif
- 2.2. Ezan
- 2.3. Kamet
- 2.4. Tesbîhat
- 2.5. Sala
- 2.6. Mihrabiye
- 2.7. Tekbir
- 2.8. Mevlid
- 2.9. Miraciye
- 2.10. Muhammediye

3. Makamlar

- 3.1. Rast Makamı
 - 3.1.1. Rast İlahiler
 - 3.1.2. Rast Makamının Kuran'a Tatbiki (Bakara 1-5. Ayetler)
 - 3.1.3. Rast İkinci Ezanı, Rast Kamet
- 3.2. Uşşak-Hüseyini Makamı
 - 3.2.1. Uşşak İlahiler
 - 3.2.2. Hüseyini İlahiler
 - 3.2.3. Uşşak Öğle Ezanı, Kamet
 - 3.2.4. Hüseyini Cenaze Salatı
 - 3.2.5. Uşşak-Hüseyini Makamlarında Aşr-ı Şerif: (Bakara 1-5. Ayetler)
- 3.3. Saba-Acemaşiran Makamları
 - 3.3.1. Saba Makamında İlahiler
 - 3.3.2. Acemaşiran Makamında İlahiler
 - 3.3.3. Saba Makamında Sabah Ezanı
 - 3.3.4. Saba- Acemaşiran Kamet
 - 3.3.5. Saba - Acemaşiran Makamlarında Aşr-ı Şerif (Bakara 1-5. Ayetler)
- 3.4. Segâh-Hüzzam Makamı
 - 3.4.1. Segâh İlahiler
 - 3.4.2. Hüzzam İlahiler
 - 3.4.3. Segâh Akşam Ezanı, Segâh Tekbir, Salat-ı Ümmiyye
 - 3.4.4. Segâh-Hüzzam Makamlarında Aşr-ı Şerif (Bakara 1-5. Ayetler)
 - 3.4.5. Segâh-Hüzzam Kamet
- 3.5. Hicaz Makamı
 - 3.5.1. Hicaz ilahiler
 - 3.5.2. Hicaz Yatsı Ezanı, Kamet
 - 3.5.3. Hicaz Makamında Aşr-ı Şerif (Bakara 1-5. Ayetler)

ÖLÇME VE DEĞERLENDİRMEYLE İLGİLİ ESASLAR

Kursun amaçlarına ulaşıp ulaşılmadığını ölçmek için, bireyin süreç içerisinde yaptığı tüm öğrenim faaliyetleri değerlendirilmeli ancak bu çalışmalarla ilgili not değerlendirmesi yapılmamalıdır.

PROGRAMIN UYGULANMASINDA KULLANILACAK ÖĞRETİM ARAÇ-GEREÇLERİ

Programın uygulama sürecinde;

1. Ders kitabı olarak, Millî Eğitim Bakanlığı ve Diyanet İşleri Başkanlığı tarafından yayımlanmış olan materyaller kullanılmalıdır.

2. Kaynak ders kitapları, bireysel öğrenme materyalleri, kaynak ders kitaplarının bulunmaması durumunda öğretmen/eğitimci tarafından hazırlanan ders notları kullanılmalıdır.

3. Yararlanılacak kaynak araç-gereçlerin programın amaçlarını gerçekleştirecek nitelikte öğretim, yöntem ve tekniklerine uygun olması önem taşımaktadır.

Yararlanılacak bazı araç ve gereçler şunlardır:

- Kaynak Kitaplar,
- Bilgisayar,
- Projeksiyon,
- Akıllı Tahta,
- Fotoğraflar,
- Afiş,
- Broşür,
- Dergiler,
- Uyarıcı Pano,
- Televizyon,
- Eğitici Film, CD vb.,
- Müzik Aletleri,
- Orff Çalgıları,
- Vurmalı melodik Çalgılar

BELGELENDİRME

Kurs programını başarı ile bitirenlere kurs bitirme belgesi düzenlenir.